

24. JUUNI – JAANIPÄEV

Saue Sõna

INFOLEHT NR. 16 (286)

21. juuni 2008

Tasuta

**SAUE –
KODUNE LINN**

**10. JUULI ON
SEITSMEVENNAPÄEV**

*Võidupüha ja Jaanilaupäev Saue
aastal 2007*

**LINNA-
VALITSUSES**

lk. 15

VISIOON

lk. 6-7

**PAULIG
EESTIS 15**

lk. 8-9

SPORT

lk. 16-17

Saue lauluväljak langes vandaalide ohvriks

Üle-eelmisel nädalavahetusel, 7.- 8. juuni paiku tegutsesid Saue lauluväljakul taaskord arutud vandaalid. Väljakul pandi oma omavoliliselt põlema oksahunnik. Põlema üritati panna ka sealset tantsupõrandat. Laululava oli kaetud klaasikildudega.

Esmaspäeval, 9. juunil tuli sealt ka vana mööblit koristada, mis oli sinna koos suure koguse okstega pühapäeva öösel tassida jõutud. Rauna peatuses oli lillekast just istutatud lilledest tühjaks loobitud.

Laastu bussipeatust tähistav märk oli kadunud koos postiga. Koondise tänava prügikast oli puruks pekstud.

Fotodel on näha hiljuti istutatud lilledega kastid, mis on tagurpidi pööratud.

Haldi Ellam

Avalike suhete ja kommunikatsioonivaldkonna juht

Saue liiklusreguleerija lõpetas suveks töö

13. juunil lõppes liikluse reguleerimine Saue Keila maantee ja Vana-Keila maantee nn „Olerexi“ ristmikul. Vastavalt Saue Linnavalitsuse ja AS Ühisteenused vahel sõlmitud lepingule alustab liiklusreguleerija taas tööd käesoleva aasta

25. augustil.

Alates sügisest viibib reguleerija kohapeal tööpäevadel hommikuti kell 7.30 - 8.30 ning õhtuti

kell 16.30 - 17.30.

Maanteeamet on alustanud ettevalmistusi Saue-Keila maantee ristmiku rekonstrueerimiseks, mis võib endaga kaasa tuua ka kauaoodatud valgusfooride paigaldamise.

SAUE PEREARSTIKESKUS TEATAB

juulis ja augustis oleme avatud 08.00 - 16.00 välja arvatud kolmapäev, siis saate meid külastada kellast 08.00 - 17.00

Saue alkoholipood Taspi lõpetas tegevuse

Saue keskuses linnale kuuluval pinnal tähtajalise üürilepingu alusel asunud alkoholipoe omanik OÜ Taspi Kaubandus kaotas kohtuvaidluse Saue linnale ning oli sunnitud ruumid tagastama. Saue linnavalitsuse ja Taspi Kaubandus OÜ vahel 23. novembril 2003. aastal Kütise 4 asunud ruumide üüriks sõlmitud leping lõppes 2006. aasta 26. novembril.

Hoolimata sellest, et linnavalitsus teavitas ettevõtet varakult soovist lepingut edasi mitte pikendada, ei soostunud firma ruumidest välja kolima, leides, et leping pikeneb automaatselt järgmiseks kaheks aastaks. Linnavalitsus pöördus kohtusse. Enam kui kaks aastat kestnud kohtuvaidlus päädis tõsiasiaga, et Taspi Kaubanduse AS oli sunnitud ruumid vabastama. Vabanenud ruumid korrastatakse ja võetakse kasutusele sotsiaalvaldkonnas.

Linnapea Orm Valtsoni sõnul võitis õigus ja omavoliline linna pinna kasutamine on lõppenud. Taspi kaubanduse omanik Peeter Luik takistas enam kui 2 aastat linnavalitsuse plaane rajada ruumidesse laste mängutuba.

Haldi Ellam

Avalike suhete ja kommunikatsioonivaldkonna juht

Harju maakonna visioonikonverents

5. juunil toimus Rae Kultuuri-keskuses Harju maakonna visioonikonverents, eesmärgiks tutvustada Harju maakonna arengustrategia aastani 2025 senise koostamise tulemusi ning diskuteerida olulisemate teemade üle.

Visioonikonverentsi teemad jaotati kolme teemagruppi: „Stabiilne rahvastik“, „Ruumimuster“ ja „Elukeskkond“. Lisaks kokkuvõttev blokk, pühendatud Harju Maakonna arengustsennariumidele. Peale iga teemabloki ettekannet toimusid diskussioonid.

Ettekanneetega esinesid sotsioloog Andrus Saar, ajaloolane Küllö Arjakas, zooloog Andrei Turovski ja Tuleviku-uuringute Instituudi direktor Erik Terk.

Diskussioonides osalesid teiste seas Harju maavanem Värner Lootsmann, Saue linnapea Orm Valtson, teadlased Arvi

Altmäe ja Tiit Tammaru, samuti Tööandjate Keskliidu esimees Tarmo Kriis, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsiooni president Sven Sester, Eesti Kinnisvarafirmade Liidu president Tõnis Rüütel, mitmed Harjumaa ettevõtjad ja omavalitsuste juhid.

Sõnastati maakonna arenguvision ning selle tegemisel lähtuti 1999. a koostatud visioonist, mida oli täiendatud 2003. a. Visiooni korrigeeriti tulenevalt tänasest olukorrast lähtuvast arengupildist aastal 2025 ning töögruppide poolt üle vaadatud visioonidest. Lõplik sõnastus kujunes järgmiseks:

Aastal 2025 on Harju maakond:

Kultuuripärandid, rahvuskultuuri ja looduskeskkonda väärtustava ja hoidva arenguga maakond, mis on stabiilse rahvastiku ja kvaliteetse

elukeskonnaga, atraktiivne turistidele, perspektiivne investeerijale ning tugineb oma arengu planeerimisel tasakaalustatud ja säästva arengu põhimõtetest.

Linnapea Orm Valtsoni kommentaar

Konverents oli vahekokkuvõtte seni tehtud tööle Harjumaa Arengukava 2025 osas. Varasematest kavadest on käesolev erinev, rahvastiku kasvu seekord ette ei nähta.

Seega maakonna rahvastik koos TALLINNAGA PEAKS JÄÄMA PÜSIMA 530 000 elaniku juures. Erinevad stsenaariumid käsitlevad elanike liikumist regioonis erinevalt. Kui vaadata Saue linna arenguid selles kavas - sõltumata sellest, kas on negatiivne või positiivne stsenaarium, on linn jätkuvalt jätkusuutlik.

Selgunud on Harjumaa kaunimad kodud

Kodukaunistamise Harjumaa Kogu selgitas konkursi Kaunis Eesti Kodu 2008 raames kaunimaid objekte kategooriates eramud ja korrusmajad, maakodud ning ühiskondlikud hooned ja ettevõtted. Maakondlikule konkursile esitasid 20 omavalitsust kokku 18 eramut või korruselamut, 14 maakodu ja 8 ühiskondlikku hoonet või ettevõtet.

Eramute ja korruselamute hulgest tunnustati võitjaks Imbi Aru kodu Luige külas, Kiili vallas. Kuna korrusmajadel (korterühistutel) on eramajadega konkureerides võiduvõimalused kasinad,

pani Maardu linn välja eriauhinna parimale korteriühistule. Maardu eriauhinna vääriliseks tunnustati nelja konkureerinud ühistu hulgest KÜ Ülase 12 (esinaine Aino Kiiver) Saku alevikus.

Maakodude hulgest tunnustati võitjaks perekond Pauluse Vahesalu talu Ülejõe külas, Anija vallas.

Ühiskondlike hoonete ja ettevõtete hulgest tunnustati võitjaks Sausti mõis Kiili vallas. Selles kategoorias kandideerida võinud tootmisettevõtete parimale on alates eelmisest aastast eriauhinna välja pannud Saue Ettevõtete Liit. Kahjuks jääb

käesoleval aastal see auhind välja andmata, sest konkureeris ainult üks ettevõtte ja selle lõpuni viimata haljastusprojekti ei pidanud komisjon auhinda väärivaks.

Saue linna poolt samas kategoorias konkursile esitatud Maastiku tänava puhke- ja spordiplats otsustati esitada üleriigilisele konkursile “Parim tervisespordirajatis”.

Maakondliku konkursi võitjad ning Kohatu küla (külavanem Rein Viilu), kui 2007.a. Harjumaa Ilusa küla konkursi võitja, esitatakse Vabariigi Presidendile autasustamiseks.

RINGKÄIK KODUAEDADESSE

29. juulil 2008.a. korraldab Saue Linnavalitsus linnakodanikele ringkäigu linna kaunitesse koduaedadesse.

Huvilistel palume koguneda kella 11.30 keskuse parki.

NB! Tugeva vihmasaju korral üritust ei toimu.

Täpsem info alates 21.07.2008 telefonilt 6 790 185 Inger Urva

Töömalevlastel pälvisid hulgaliselt kiitust

Saue Noortekeskuse juhataja Erna Gerndorfi sõnul on selleaastased töömalevlastel pälvinud hulgaliselt kiidusõnu nii gümnaasiumist, lasteaiast kui ka teistest kohtadest, kus noored korda luua aitasid.

„Esimese vahetuse noored olid erakordselt tublid, nobedad ja kohusetundlikud,“ rääkis Erna Gerndorf, kelle sõnul mihises töö noorte käes niivõrd kiiresti, et pidevalt pidi mõtlema, mida neile järgmisena teha anda. Võrdluseks tõi ta eelmise aasta maleva, kus noored aitasid ühel vanamemmel puid laduda. Kui neli noort ladusid eelmisel aastal 10-12 tihumeetrit küttepuid nelja päevaga, siis tänava ladusid neli malevlast sama koguse puid ühe päevaga.

Lisaks puude ladumisele aitasid noored vanu inimesi ka teiste töödega nagu akende pesu ja heakorratööd. Lisaks korrastati Keskuse parki, tehti heakorratööd Saue Gümnaasiumis ja lasteaias „Midrimaa“, koristati ka metsaaluseid, puhastati bussiootepaviljone.

Töömaleva esimene vahetus kestis 3. juunist 11. juunini, teine vahetus 12. juunist 20. juunini. Kolmas vahetus algab 25. juunil ning lõppeb 4. juulil. Neljas vahetus algab 18. augustil ning kestab 27. augustini.

Saue Noortekeskus on 2008. aasta suveks sõlminud töölepingud 68 noorega vanuses 13-15 aastat. Noorte töötasuks tunnis on 27 krooni ning tööpäev kestab 4 tundi.

Haldi Ellam
avalike suhete ja
kommunikatsioonivaldkonna juht

Fotovõistlus „SAUE ENNE JA NÜÜD“

Saue linna 15. sünnipäeva puhul toimub fotokonkurss, millele on oodatud vanad jaädvustused Saue linna väärtuslikest paikadest ja huvitavatest majadest ning samad kohad uute ilmetega.

Võistlusele oodatakse fotosid ühest ja samast kohast aastaid tagasi ja tänapäeval.

Digifotod suuruses vähemalt 1 MB (pikem külj vähemalt 2000 pikslit) tuleb saata meiliaadressil anneli@saue.ee või edastada salvestatuna infokandjale Saue Linnavalitsusse kab 107, Anneli Ritsingule, Saue Noortekeskusesse Monika Liivile või Saue Raamatukogusse Marika Salule. Vanad fotod võib tuua originaalis, neid saab ümber skännida. Igalt osavõtjalt kuni 5 fotopaari!

Tööde esitamise viimaseks tähtajaks on 1. oktoober 2008. aastal.

Fotokonkursile laekunud töid premeerib asjatundlik žürii, kes hindab töid kolmes kategoorias: lapsed, noored ja täiskasvanud.

Huvitavamad vanad fotod avaldatakse ka Saue linna 2009. aasta kalendris!

Konkursi korraldajateks on Saue Linnavalitsus, Saue Linna Lastekaitse Ühing ning Saue Kodu-uurimise Seltsing.

Lisainfot saab telefonidel 5292820 (Anneli),
5043382 (Monika) ja 55571115 (Marika).

Fotod: Lasse Uustalu

1. juunil toimus jaanitule platsil Saue Linna Laste- ja Noortepäev 2008

Kristi Kruus

Lisaks suurepärasele toitlustusalale olid kohal ka väga vahvad päevajuhid Mati Klamp ja Margus Kastor. Päev, mida nad juhtisid, oli tegevust rohkem kui täis: lastetelk koos joonistusvõistluse ja näomaalingutega; noorteala, kus Punane Rist demonstreeris elustamisvõtteid ning Saue Gümnaasiumi noored kokapoisid Karl, Tanel, Siim-Tõnis ja Ardo õpetasid kõiki huvilisi Santa Maria tugeval sponsoreerimisel igati mõnusat grill-liha küpsetama.

Adrenaliini tekitasid keskaegsed võitlejad Võitleva Hundi Kojast oma uhkete kostüümide ja relvadega, vägev võitlus sumokostüümides, kolmepoolne ronimissein Meelis Zujevilt ning ennast näitama tulnud mootorratturid.

Noored said tunda õppida Saue linna, osaledes meeskondlikus pildimängus "Tunne oma kodulinna", kus nad pidid linnast üles leidma varem pildistatud kohad.

Pärastlõunal võlusid kõiki helikopteritega poisid Hobikeskusest.

Õhtupooliku sisustasid noortebändid Chasin Matthew ning Melony Green ja päevajuhtidest koosnev muusikaline kollektiiv MaMa.

Igati õnnestunud positiivsust täis päev, millele lisaks Noortekeskusele panid õla alla ka Saue linn, Saue linna lasteaed Midrimaa ning laste päevahoiukeskus Põnni mängumaa.

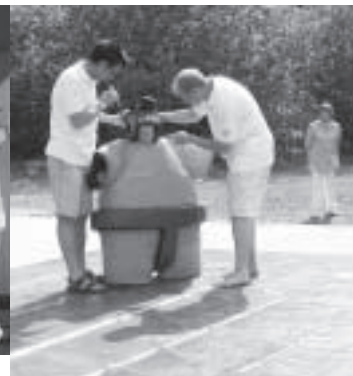
26.–28. juunil toimuvad Paunkülas Eesti ANK ja Varaait suvepäevad

Sinna oodatakse umbes 150 osalejat erinevatest noortekeskustest üle Eesti. Kohtumine annab võimaluse näha teisi noorsootöötajaid, vahetada mõtteid, kogemusi ja ideid. Kohtuda vanade sõpradega, katsuda rammu teiste noortekeskustega, lõõgastuda lõkke ääres ja lasta auru välja.

Kohtumise lisaeesmärk on meid igapäevasest keskkonnast välja tuua, et tagasi minnes oleks taas taht, motivatsiooni ja enetgiat valdkonnas töötamiseks.

Igast noortekeskusest osalevad üks noorsootöötaja ja neli noort. Sauelt osaleb koguni kaks noorteuhti (Üllar Põld ja Kristi Kruus) ning neli noort. Lisaks Erna Gerndorf kui Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse juhatuse liige.

Saue Linna Laste- ja Noortepäeval välkusid mõõgad ja sumokostüümid

Fotod:
Lasse Uustalu

7. juunil testisid noored Üllar Põllu ja Lasse Uustalu eestvedamisel oma vasdtupidamist jalgrattamatkal Kloogaranda.

Osalejate näolt peegeldus uhkus ja rahuolu – küllap peavad siis ikka edukalt vastu!

Sauel viidi juunikuu alguses läbi kaks Eestimaal ja meedias tähelepanu äratanud ettevõtmist

6. – 7. juuni VI Noorte Jazz-improvisatsiooni Festival VISIOON, sellele järgnesid XI Loomingulise Improvisatsiooni Päevad

Peeter Eelsaare

VISIOON

toimus seekord kahes linnas – Saue ja Tallinnas. Huvi ja piirid on muutunud sedavõrd laiaks, et üks väikelinn jääb kitsaks. Esmakordne ja korraldajate arvamusel meeldiv oli koostöö Vanalinna Päevadega, saavutatud kontakti aredatakse tulevikus edasi. Tallinna esinemised toimusid veel kolmes kohas – Vanalinna Hariduskolleeģiumis ja siseõuel Wagner Barbosa (kitarr) ja Thais Morelli (laul) õpitoad ning osavõtjate kontsert, Von Krahli Baaris neli lõunatundi täitnud kontsert ja festivali peaesineja - Ungari ansambel Djabe (Vabadus aafrika ashanti keeles) – kontsert ja üldine jamsession õhtul Teater NO99 ruumides. Ungari ansambel esines maailmatasemel kollektiivile vastavalt, eriti tõsis esile bassimängija Tamas Barabas. Uus kogemus ja väga hea kontserdikoht oli Von Krahli Baar, kuhu inimesed ei tulnud mitte ainult lõunat sööma, vaid paljud spetsiaalselt noorteansambleid kuulama. Baari juhtkond loodab tuleval aastal koostööd jätkata. Hommikuste õpitubade ja eriti käsitööhoovis toimunud kontserdi ajal käis läbi palju Vanalinnas liikuvaid turiste, kes suure kaasaelamisega toimuvast osa võtsid. Kogu hoov tantsis ja elas kaasa brasiilia rütmidele ja laulule. Korraldasid Muusikakooli sellel kevadel lõpetanud Carolina Laos ja Helena Anni.

Laupäeval – Saue päeval – hakkas Keskuse pargi kell 12 alnud kontserdil kõigepealt silma oluline muudatus kontserdi välisilmes. Eelmise aasta pisikese päikesevarju ja murul külitamise asemel oli üles pandud professionaalne helivõimendus ja kontsertlava-telk, kuulajate tarvis paigutatud pingid. Ka oli hoolitsetud inimeste ihuvajaduste eest – esmakordselt oli väljaku

ääres tualett. Seega on korraldajad suutnud kaasata koostööpartnerid, kes aitavad korraldust veelgi paremaks teha. Sisulist edasiminekut ja sauesisest koostööd märkisid Saue Gümnaasiumi rockbändi ja Tüdrukute ansambli esinemised. Ilm oli ilus ja kuigi võis tahta rohkem paigalistujaid-kuulajaid, said sajad möödujad kena laupäevase muusikaelamuse.

Saue linna mainekujundusele oli see suuresti kasuks. Saue linna nimi kõlas Visiooni ja Improvisatsioonipäevade nädalal meie riigi meedias rohkem kui muidu aasta jooksul. Ei juhtu väga tihti, et ühe väikelinna Muusikakooli õpilaste – Carolina Laos ja Helena Anni eksamilugu – kõlab Vikerraadios. Suur aitäh meie jazziemale – Anne Erm!

Aastaid tagasi sauelaste algatatud noortemuusika edendamine on muutunud professionaalseks üleriigiliseks ja rahvusvaheliseks

ettevõtmiseks nii esinejate kui korralduse poolest. Visiooni ja Loomingulise Improvisatsiooni Päevade algataja ning peakorraldaja Kristiina Liiviku sõnul on nendest osa võtnud 100 noorteansamblit, paljud korduvalt. Esinemine koos peaesinejate – Euroopas ja maailmas tuntud muusikutega – on kindlasti avardanud noorte maailmapilti, aidanud arendada nende oskusi. Riia Toomkooli Koori ansambeli juhendaja ütles, et neil Riia linnas sellist festivali pole ja järgmisel aastal on nad jälle kohal. Toovad kaasa ka profid. Saue päev lõppes peaesinejate – Wagner Barbosa (kitarr) ja Thais Morell (laul) Brasiiliast – kontserdiga Gümnaasiumi aulas.

Peakorraldaja Kristiina Liivik palus lehe kaudu öelda Suur Aitäh Ulvi Kanterile ja Gerli Kirikalile, kes Saue Muusikakoolis õpetamise kõrval on ka Eesti Muusikaakadeemia õppejõud ja Tallinna Muusikakooli õpetaja.

Suur Aitäh meie Koolihaldusasutusele, kes kohaliku korralduse poole pealt meiega suurepärasest koostööst tegi Suur Aitäh Teatrile NO99 ja Ungari Instituudile. Viimase direktor Gyula David, kes osales mõlemal kontserdil, sõnas, et nägi oma silmaga ja kuulis oma kõrvaga - tegu pole mitte hariliku õpilasüritusega vaid tõsise festivaliga. Koostööd Visiooniga tuleb jätkata, siia peab kutsuma Ungari üliõpilasi, kes tutvustaksid praegu Ungari noorte hulgas populaarset muusikat. Noorteansamblid võiksid esineda Saue, Tallinnas, Tartus ja Viljandis. Nii arvas Gyula David.

IMPROVISATSIOONIPÄEVAD

kestsid kolm päeva, osavõtjad 7 Eesti ja 2 Soome koolist. Eesti Muusikaakadeemia

õppejõud, kes päevadel viibisid, pidasid neid eralisteks – Euroopa analoogsetel ettevõtmistel nii laiahaardelist loomingulist tegevust ei näe. Korraldajate poolt leitud vorm laste loovuse ja loomingulisuse äratamiseks ning arendamiseks on omanäoline ja märkimisväärselt efektiivne. Liikumine, erinevad kunstivormid, igasugused hääled, pillide improvisatsioonid – kaasa löid nii noored kui vanad. Eriline oli ka loodusvaatlus. Üllatusena osavõtjatele oli äratus öösel kell neli. Koos mindi Saue tammikusse jalutama, kuulati lindude hääli, tunnetati looduses tekkivaid ja inimeseni jõudvaid emotsioone. Suuremale osale lastest oli see esimene kogemus – kuulata varahommikuse metsa hääli. Meil Saue elab suurepärase inimene - Mihkel Jürgens, kes uurib meie tammiku linnuliike ja nende hääli. Üks eesti ornitoloog on koostanud meie tammiku lindude täieliku kataloogi – järgmisel aasta tuleb ta improvisatsioonipäevadele sellest rääkima. See peaks huvi pakkuma kõigile sauelastele. Lisaks sellisele rohelisele mõtlemisele keskenduti ka meid elus iga päev saatvale rütmikale – Viljandi Muusikakool andis tasuta kasutada oma 10 instrumendist koosneva trummide komplekti, milledega kõikvõimalikke rütme esile manati. Lõppes kõik 10. juunil performance-kontserdiga Saue Gümnaasiumi aulas. Erilised tegelased olid seitsme-kaheksa aastased lapsed. Nad saavutasid laval sellise vabaduse, et improviseerisid muusika vahele sõnaga ja esitasid lausa näitemängu. Leidsid nurgast Poistekoori mõõgad, panid viiulid kõrvale, tekitasid sõnalise konflikti, lahendasid mõõkadega, sõlmisid rahu ja musitseerisid edasi.

Lausa filosoofiline improvisatsioon. Saalis istuvad lapsevanemad ja külalised said üllatusele lisaks ka vapustava elamuse.

Juba seitsmendat aastat improvisatsioonipäevadest osa võtnud 16-aastane Jaanika Reialu ütles lõpetuseks: “Aitäh, Kristiina (Liivik, korraldaja) ma juba ootan järgmist aastat!”

Palusin kommentaari. Vastas päevadel viibinud Eesti Muusikaakadeemia professor Anto Pett.

Saue Improvisatsioonipäevad, kus muusika, liikumine (tants) ja kujutav kunst on koos - unikaalne ettevõtmine nii lastele kui täiskasvanutele. Eestis kindlasti teist sarnast laiahaardelist vahetu loomingu üritust ei korraldata. Muusikaimprovisatsiooni juhendajad olid sellel aastal pillimängus EMTA improvisatsiooni professor Anto Pett, Gerli Kirikal, Liisa Hirsch ja Merike Poom. Hääleimprovisatsiooni juhendas EMTA dotsent Anne-Liis Poll ning Ilona Ernes. Kolme päeva jooksul saavad osalejad kogemusi ja teevad enamasti esimesi samme vaba improvisatsiooni vallas, kus peamine on vabaneda eksimise hirmust, et mõned noodid võivad valed tunduda. Kõik helid on õiged!, peab ainult suutma tähelepanelikult kuulata nii omaenda kui ka teiste kaasmängijate muusikat. Kursus lõppes kontserdiga, kus kõigil osalejatel oli võimalus proovile panna oma vahetut eneseväljendamisoskust. Kontserdi viimase numbrina oli traditsiooniliselt improviseeriva koori ja improviseeriva orkestri ühine etteaste, mis edukalt näitas ka kollektiivse improvisatsiooni võimalikkust, ideede ja väljendusrikkuse värskust ning jõudu.

LOEN ÜLES IMPROVISATSIOONIPÄEVADE JUHENDAJAD 2008:

MUUSIKA: Anto Pett, Gerli Kirikal, Liisa Hirsch, Merike Poom

HÄÄL: Anne- Liis Poll, Ilona Ernes

LIIKUMINE: Kärt Tõnisson

VIDEO, HELI: Andrus Lauringson

RÜTMIKA: Themuri Sulamanidze

LOODUSVAATLUS: Mihkel Jürgens

Lõpetuseks veel Tänud abi eest Visiooni korraldusel:

TOETAJAD:

Saue linn, Eesti Kultuurkapital, Kultuurkapitali Harjumaa ekspertgrupp, Harjumaa Omavalitsuste Liit, Haridus- ja Teadusministeerium, Kultuuriministeerium, Ungari Instituut, Keila Tarbijate Ühistu, Hotell Salzburg, Hotell St.

Peterspourg, AS Valo Eestile, Jazzkaar, OÜ MuMix, Restoran Clazzi, Teater NO99, Saue Gümnaasium, Saue Koolihaldusasutus. Suur Aitäh kõigile osalejatele, koolidele ja külalistele. Suur Aitäh Saue Muusikakoolile, eriti noortele Caroliinale, Helenale, Jannole, Annile, Carolile ja Lindale.

PAULIGI JUUBELIPÄEVAD

Eelmises lehenumbris avaldasime artikli “Paulig Eestis 15”, kus vaatasime tagasi alguses kohvivabriku, nüüd Euroopa ühe suurema maitseainete segamise ja pakendamise ettevõtte aastatele. Täna jagavad oma muljeid juubelipäevadest Pauligi juht Eestis Tiit Nuudi ja ettevõtte personalidirektor Peeter Kodar.

Laupäeval, 7. juunil toimus Saue Pauligi tehases Pauligi 15 tegevusaasta tähistamisega seoses ühine lõunasöök Pauligi perede esindajate ja Pauligi Eestimaal töötava personali osavõtul. Eelmisest Pauligi pere, nende hulgas omanike, visiidist oli juba möödunud 14 aastat.

Alustades tegevust 1993. a. oli Pauligis tööl 30 töötajat, siis praegu on neid 187, kes töötavad Pauligi kontserni 3 ettevõttes Eestis - Paulig Baltic AS, Santa Maria AS, Saue Production OÜ's.

Ühine lõunasöök Pauligi personalile oli koos kaaslastega, seetõttu viibis ühises vabaõhu restoranis üle 300 inimese.

Lõunasöögi ajal tutvustas kohalikele inimestele külla saabunud Pauligi perede liikmeid nende esindaja Christian Hallberg.

Meie tippjuhtid esitlused meie inimesi ja saavutusi 15 aasta jooksul. Seda tegid

- * Paulig Baltic juhatuse esimees Tiit Nuudi
- * Santa Maria AS juhatuse esimees Rainer Tammet
- * Baltikumi regiooni kohvi müügijuht Tambet Hook

Meenutamaks möödunud, saime koos pilku heita ajalooliste dokumentaalkaardritele, mis jäädvustatud Mark Soosaare poolt 1993. ja 1994. aastal tehase ehitamise, avamispidustuse ja Ukraina ja Moldaavia presidentide visiitide ajal.

Kavasse kuulusid ka meie traditsioonilised õnnitlused-meelspidamised, kus austasime töötajaid, kes meie ettevõttes

töötanud 15 aastat, üle 10 aasta ja üle 5 aasta.

Hetkel on üle 5 aasta töötanud 28 töötajate, üle 10 aasta 21 töötajat ja üle 15 aasta 12 töötajat ehk kolmandik meie töötajastkonnast on staažiga üle 5 aasta !

Ühise koosviibimise lõpus tehti Pauligi perede liikmete ja Pauligi eesti personali ühispilet. Selline koosviibimine juubeli puhul jääb kauaks meelde, on heaks märgiks - perefirma on see, kuhu tullakse pikaks ajaks ja tehakse koos tööd ühiste eesmärkide nimel.

Need kellele on olulised perefirma väärtused, need on ka pere liikmed !

Allpool lehetoiimetaja jutuajamised kahe Pauligis 15 aastat töötanud sauelasega

REET KUNINGAS

on vahetusevanem, Sael elab kakskümmend aastat. Juhtida tuleb 40 inimest, kes segatud maitseained pakkidesse panevad. Siis kleebib arvuti juhitud masin kastidele etiketid ja toodangu tee tarbijani algab.

15 aastat tagasi, kui Reet tööle tuli, seisis ta masina taga. Rõstis ja jahvatas kohvi. Saue lehes oli olnud kuulutus, siiani tehtud raamatupidaja lauataagune töö oli liikuva inimese ära tüüdanud. Linnavalitsuses oli laual olnud nii veerandmeetiline pakk soovivaldusi, aga töösajate hulka Reet valiti. Algusaastaid meenutades tuleb talle meelde, kuidas

purkidele käsitsi kaani peale keerati. Tubli töö on kaasa toonud kohustuse ka teiste eest vastutada. Kui küsisin, kas töökohavahetust pole plaaninud, ütles ta, et eelmisel aastal oli kord mõte midagi muuta, aga mõtteks see jäigi. Vahepeale mahuvad veel oma laste hooldamise aastad, mil Reet alati, kui Pauligil tarvis oli, abiks käis. Etiketide paigaldamise programmi andmebaasiga on ta algusest peale tegelenud ja sinna muudatusi sisse viinud, seetõttu kulus ja kulub tema nõu alati ära.

Kaastöötajatest suhtleb tihedamalt teise vahetuse vanemaga. Praegu küll lapsehoolduspühkudel viibiv naisterahvas on samuti Pauligis tööl algusest peale. Reet võtab osa spordiklubi korraldatavatest suvistest jalgrattamatkadest. Võrumaal sündinud tütarlaps hakkas nooruses suusatamisega tegelema, saavutas tolleaegse meister-sportlase nimetuse, tulid ka Eesti meistritiitlid.

Reet Kuninga peres on neli liiget – 10-aastane Mariel, 12-aastane Andre ja abikaasa, kes töötab Fortum Termestis. Töö ja pere kõrvalt jääb vaba aega vähe, oma nõuab ka talu Saue linna kõrval Alliku külas. Seal tehtu annab talveks toidulauale omakasvatatud juurikad ja kena vahelduse Sael korterelamus elamisele. Lapsi saab lugeda juba põlisteks sauelasteks – käinud lasteaias Midrimaa ja praegu Saue Gümnaasiumi õpilased. Mõlema kooliasutuse taset peab Reet kõrgeks nagu ka Muusikakooli, mille Poistekooris poeg Andre laulab kolmandast eluaastast peale. Nüüd läks poisslaps ka suusatrenni, mis tasemel suusatajast emale mõistagi rõõmu valmistab. Tütar Marieli veetleb käsitöö ja tegutsemine keraamikaringis.

Jutuajamise lõpus selgub veel fakt, et Reet Kuningas on Tallinna Pedagoogilise Instituudi lõpetanud kehalise kasvatuse õpetaja. Kuigi õpetajatööd tegi viimati enne kõrgkooli astumist.

REIN NAUKAS

Rein täpsustab kohe meie jutuajamise alguses, et kuigi Paulig pidas oma 15. sünnipäeva praeguses hoones, on tema Pauliga seotud 15 ja pool aastat. See pool aastat oli Sael kilehall, kus tegeleti kõigea – oli väike laokene, müüdi poodidele sularaha eest otse Pauligi kohvi, siis

tulid maitseained.

Kui maja valmis sai, läks sinna vanemlaohoidjaks, hiljem laopindade suurenedes tõusis kõigi Pauligi Eestis olevate ladude ülemaks. Sael töö on Rein Naukas käinud 34 aastat, elab siin 1985. aastast. Punane Ret, siis Põllumajandustehnika Seadistustööde töödejuhataja Sael ja Paulig. Nii vähe neid töökohti ongi.

Eks algus oli keeruline ja raske – lääne kapitalistlik ettevõtte, uus tööstiil, arvutid. Aga selgeks said kõik nipid ja nüansid – elu tahtis elamist, töö tegemist ja ega eluaeg südame ja mõistusega tööd teinud mehel siin midagi keerulist polnudki. Liiasi koolitas emafirma oma uusi töötajaid nii arvutiasjanduse kui klienditeeninduse asjus põhjalikult – hommikul laeva Helsingisse, poolteist tundi koolitust ja koju tagasi.

Kuigi Rein Naukas võiks juba neli aastat pensionipõlve pidada, toimus ametlik pensionile jäämine koos firma juubeliga. Teadjat meest oli Pauligile vaja. Viimane aasta oli küll kergem – siis koolitas asendajat. Ladudes töötajaid ei väsi värske pensionär kiitmast – viimased kümme aastat pole kollektiivist keegi lahkunud. Laomajanduse juures on ju koostöö ja vastastikune usaldus väga oluline. (Ise mõtlen, et ju siis on Rein Naukas hea ja õige ülemus olnud.) Tema sõnul on ta omakorda oma ülemuste tuge ja toetust kogu aeg tundnud. Kuigi nad kõik temast nooremad.

Spordimees on Rein kogu elu olnud, sellega tegeleti Põllumajandustehnika ajal Toivo Nuudi eestvedamisel Sael kõvast. Mängis vabariigi tasemel võrkpalli, metsas jooksmas ja orienteerumas käis veel viiekümnesena. Seltskonnatantsu harrastab siiani, proua Elle (eluaegne fotograaf) on tegelenud lausa võistlustantsuga. Peres kaks poega – vanem Aivar, noorem Alar ja tütar Kaja (elab ka Sael), neli lapselast, viies tulekul. Kõik poisid, ka see viies ähvardavat poiss olla.

Meie jutuajamise lõpus toob Rein Naukas talle omase huumori ja sõbralikkusega välja kena mälestusküll. 90date alguse rahamaailma

ülemineku ja kapitali-mentaliteedi tuleku ajal oli nende kilehalli nurgas kilekott, kuhu klientide makstud sularaha pandi. Kui siis õhtul suuremad ülemused selle kilekoti kätte võtsid ja panka minema hakkasid, ütles Rein neile: “Pidage ikka hoogu, sõbrad. Pange vähemalt teine kilekott veel ümberle, muidu loevad tänaval meie päevase läbimüügi kokku”. Ja lõppu ka tõsine fakt – Rein Naukasega töövestluse viis läbi ja mehe Pauligisse tööle võttis omanik Bertel Paulig tolleaegne esinaja Eestis Gunnar Nyman isiklikult.

Elle ja Rein Naukas Pauligi jõulupeol

ORBIS EESTI aastapäev

Kolmapäeval 11. juunil kogunesid Saue mõisa Orbis Eesti töötajad ja kliendid, et tähistada ettevõtte loomise 10.aastapäeva. Orbis Eestil on sidemed Saue linnaga alates 1999.aastast, kui Saue loodi Orbise tootmisüksus, mis asub Saue mõisapargi vahetus läheduses ja on toiminud tänase päevani. Käesoleva kuu alguses kolisid Sauele ka meie müügi- ja tootearendusosakond, seega kogu Orbis Eesti kollektiiv on nüüd ühe katuse all. Paljud Orbise töötajad on Saue elanikud.

Urmas Paisnik

Orbis Eesti on rahvusvaheline elektroonikafirma, mis tegeleb tööstuselektronika komponentide ja testsüsteemide tootmisega ning müügiga. Ettevõttel on ka oma tootearendusosakond, kus testsüsteeme projekteeritakse.

Kuulume rahvusvahelisse kontserni Orbis Group, peakorter asub Soomes Vantaas. Orbis sai alguse Soomes 1949 aastal, kui loodi ettevõtte Orbis OY. Järgmine aasta on Orbis OY-l juubeliaasta, täitub 60 aastat ettevõtte loomisest. Lisaks Eestile asuvad Orbis Groupi tütarfirmad Rootsis, Ungaris, Ameerika Ühendriikides, Hiinas ja Indias.

Eestisse tuli firma aastal 1998, loodi müügikontor Tallinnas ning alustati elektroonikakomponentide ja mõõteinstrumentide müügiga. Aasta hiljem loodi tootearendusosakond ja tootmisüksus. Täna asub Eestis Orbis Groupi keskne integratsioonikeskus, Saue on projekteeritud ja valmistatud hulgaliselt testsüsteeme, mida kasutavad maailma juhtivad elektroonikatööstuse ettevõtted oma tootmisliinidel toodete testimisel ja kvaliteedi kontrollimisel. Orbis rakendab oma testsüsteemides uusimaid elektroonilise testimise tehnoloogiaid nagu näiteks masinnägemist. Lisaks testsüsteemidele valmistab Orbis Eesti kliendikohaseid valmiskaablite lahendusi koaksiaal-, hübriid- ja fiiberoptilistest kaablitest. Fiiberoptika tootmine areneb Orbises kiiresti, sest aina rohkem kasutatakse valguskaableid telekommunikatsioonivõrkudes ja elektroonikasüsteemides. Meie valmistatud elektroonikatooteid kasutatakse väga erinevates geograafilistes kohtades: alates Baltimaade võrguoperaatoritest ja lõpetades Euroopa, Aasia ja Ameerika juhtivate elektroonikatööstustega. Lisaks globaalsetele on Orbisel palju häid kliente Eestis, Lätis ja Leedus.

Globaalne elektroonikaturg nõuab eriti kõrge kvaliteediga tooteid. Orbis Eesti kvaliteedijuhtimissüsteem on sertifitseeritud Det Norske Veritase poolt ja vastab ISO 9001:2000 nõuetele, samuti on ettevõttes juurutatud keskkonnajuhtimise süsteem ISO 14001.

Juubelipeole Saue mõisa saabusid ka Orbis OY juhid Soomest – tegevjuht härra Marko Tiesmäki ja Orbis OY nõukogu esimees härra Markku Linna-Aro ning Orbis Eesti OÜ juhatuse esimees

härra Timo - Pekka Koskinen. Nad tänasid Orbis Eesti kollektiivi suure panuse eest Orbise arengusse. Parimaid Orbis Eesti töötajaid said tänutäheks väärtuslikud kingitused.

Meie inimesi tuli aastapäeva puhul tervitama ka Saue linnaepea

härra Orm Valtson, kes vestluses Orbis OY juhtkonnaga tutvustas neile põgusalt Saue linna. Orm Valtsoni sõnul on tervitatav, et Saue linnas asuvad kõrgtehnoloogiaga tegelevad rahvusvahelised ettevõtted nagu Orbis.

Tegutsedes globaalsel turul on Orbis Eesti arvestatav ning kindel partner. Üle 90% ettevõttes valmistatud elektroonikatoodetest eksporditakse.

Saue Kodu-Uurijate Seltsingu liikmed külalistena Rehemetsa koduloomuuseum-külakeskuses

27. mail kogunesid meie seltsingu liikmed kooli juurde, et sõita Kasemetsa poole tutvumaks Metsanurme küla vaatamisväärsustega. Meid oli 15 inimest, kes nelja autosse mahutatuna teele asusid. Esimene peatus oli Rännaku talus, mis kuulub Ülo Sirkile, kes on tuntud-teatud nuputaja ja meistrimees (erialalt sisearhitekt).

Rännaku talus on palju vanaaegseid tööriistu ja tarbeesemeid, ka palju peremehe enda poolt valmistatud. Nende hulgas kiviheitmasin ning odaheitja ehk notstal, mille kilogrammi raskune oda võib 400m kaugusele lennata. Puidust nikerdatud loomi ja linde ei jõua kokku lugeda. On ka kuuselattidest püstkoda, kus peremees energiat kogumas käib. Lisaks

ehitamisele ja nikerdamisele on Ülo Sirk kirjutanud raamatuid Üksnurme mõisast ja tema küladest. Küllap on ta sulest tulemas nii mõndagi veel. Niipalju veel, et meie President on autasustanud Ülo Sirpi Eesti Vabariigi Valgetähe V klassi ordeniga ja Saku vald kuldmärgiga kohaliku külaelu edendamise eest.

Rännaku talust üle maantee oli läbi metsa Ülo jutu järgi osa Tallinna ja Pärnu vahelisest talveteest, mis lühendas talvel lume ja pakasega seda teed. Samas metsa sees on tema poolt rajatud Maausuliste Tammik, kus ei puudu ka hiiekivi kirjaga, mis palub Isal – Loodusel inimesi hoida. Edasi läks meie tee poole kilomeetri kaugusel olevasse Rehemetsa tallu, mis on Metsanurme küla üks vanemaid ja mida praegu kujundatakse koduloomuuseumiks-külakeskuseks. Talu rehehoonel on uus katus (külameeste endi tehtud) ja uuendatud aknad. Sees on alles suur reheahi, seinal fotod kõrgetest külalistest ja Metsanurme küla laul, mis algab sõnadega: „Metsade, nurmede vahel ...” Põllutöömasinad, mis varem reheall

olid, on koha leidnud piduplatsi serval. Samas on ka küla kiik. Piduplatsi teises servas on uus suur laululava, tee äärde jäävad noored pärnad, mis istutatud kõrgete külaliste poolt..

Peale mõningast ringivaatamist tuli meid tervitama külavanem Enn- Toivo Annuk, kes rääkis palju küla minevikust, neid külastanud nimekamatest külalistest ja tulevikukavatsustest.

Oli huvitav ja õpetlik õhtupoolik. Meie külaskäiku jäid vastuvõtjatele meenutama raamat Saue linnast ja mälestustekogu „Need aastad ei unune”.

Külaskäiku meenutas üks osavõtjatest
LY VIKERPUUR

Sauelased käisid Viljandi puudega inimeste festivalil

19-liikmeline Saue-Keila puudega inimeste ühisgrupp sõitis 13. juunil Viljandis toimunud, kolm päeva kestnud üleriigilisele puudega inimeste festivalile.

Ühisgrupp, mis koosnes igas vanuses inimestest – lastest eakateni, esines festivalil kahe etteastega.

Esimeseks on solist Andres Tarja laulu saatel esinev liikumisrühm, mille etteastes osalevad ka inimesed, kes liiguvad vaid kepi toel. Teiseks etteasteks oli sügava ja

raske liikumis-puudega inimeste võimlemiskava.

Sauelased osalesid puudega inimeste festivalil esimest korda eelmisel aastal, mil toodi koju koguni üks preemia.

Saue Invaühingu esinase Elena Kalbuse sõnul jäi eelmisel aastal esimest korda sel üritusel osalenud Saue inimestele väga meeldiv mälestus ning seetõttu soovisid nad festivalil ka tänavu osaleda. „Puudega inimesed, kes on käinud, tahtsid uuesti minna.

Selleks alustasid nad ettevalmistusi juba talvel,“ sõnas ta.

Ja õieti tegid, et läksid. Saue - Keila ühisrühma autasustati teist aastat järjest preemiaga kollektiivile. Juhenda preemia pälvis Elena Kalbus. Seega – eelmisel aastal üks, sellel aastal juba kaks preemiat.

Viljandi puudega inimeste koja ning üleriikliku Puuetega inimeste koja koostöös korraldatud suurel üritusel osalemine oli Kalbuse sõnul Saue ja Keila linna inimeste jaoks oluline.

2008. aasta algul premeeris Eesti Liikumispuuetega Inimeste Liidu juhatus Saue Linnavalitsust tiitliga „Aasta tegu 2007“.

PÕNEV ÕPPELAAGER „24 H CAMP”

9.-10. maini toimus Kloogaranna noortelaagris rahvusvaheline 24 tunni laager, kus 10. klasside noored üle Eesti said ettevõtlusalaseid teadmisi ning võimaluse teha läbi ühe ettevõtte alustamise protsess.

Korraldajaks oli MTÜ „SILD ETTEVÕTLIKE NOORTE TULEVIKKU”.

Saue Gümnaasiumist osalesid 3 tublit majandust õppivat noort: Silvia Kinger, Triin Samuel ja Ardo Pikkar. Kolm aktiivset noort majandushuvilist olid väga elevel ja vaimustunud.

Kuna õpetajad ei osalenud, siis tegi majandusõpetaja Virve Rajamäe õpilastega intervjuu.

V.R.: Mida see laager endast kujutas?

Silvia: Laager kestis 24 tundi. Selle ajaga pidime välja mõtlema firma, mida me seal tootma hakkame ja 24 tunni lõppedes pidime ka vastavat toodet või teenust esitlema laagrikaaslastele.

Triin: Vähe magamist, palju inglise keelt, nalja, uusi tuttavaid ja tootearendust: D

Silvia: Jah, tuttavaid sai juurde, kõik olid sõbralikud ja nalja sai kah suht palju. Kogu see teema käis läbi lõbu.

Ardo: Omaette kogemus oli, mõnus seltskond, lahedad tegemised ja ülesanded.

V.R.: Laagri nimi oli inglise keeles, oli siis tegemist rahvusvahelise laagriga?

Triin: Jah, laagris olid soomlased.

Ardo: 6 oli neid kokku, aga nooremaid kõigest 4. Algselt pidi rohkem tulema aga mingitel tehnilistel põhjustel jõudsid vähesed.

Silvia: Mul oli eriti tore soomlasest grupijuht – Tomi oli ta nimi.

Ardo: Ülilahe vend ikka.

Triin says: Sain inglise keele nii hästi selgeks, et eestlastega rääkisin ka pigem inglise keeles ja eesti keele peale tagasi minna oli imelik.

Silvia: Jah, isegi Ardo ei suutnud enam minuga hommikul eesti keeles rääkida.

Triin: Kui me eesti keeles rääkisime liiga palju, siis soome tüdruk hakkas torisema, niimoodi sõbralikult.

V.R.: Mainisite enne, et õppimine käis läbi lõbu. Toimusid ka mingid loengud?

Triin: Toimusid, aga ma ei teagi, kumba rohkem oli - loenguid või praktilist poolt. Mõnes me naersime rohkem, kui tegime seda, mida pidi.

Silvia: Vahet polnud, igaljuhul oli lõbus ja naerda sai metsikult. Kõige parem oli see, et inglisekeelset majandus-

sõnavara sai arendada.

V.R.: Laagri lõpus tegite esitlusi. Mida need endast kujutasid? Kas moodustusid nagu mingid grupid?

Ardo: Esimesel päeval moodustatud gruppidega tegime „sponsoritele“ esitluse ja muidugi ka teistele laagrikaaslastele.

Triin: Esitlusel pidime oma grupiga tutvustama oma toodet „potentsiaalsetele investoritele“.

V.R.: Kas sauelased olid ühes grupis?

Ardo: Ei, kõik olime pandud erinevatesse gruppidesse, et ühes seltskonnas oleks erinevatest kohtadest pärit inimesed ja nii ka erinevad vaated ja mingil määral ka arusaamad.

V.R.: Milline esitlus/töö siis võitis?

Silvia: Ardo grupi töö võitis.

Ardo: Meil oli ikkagi parim toode.

Mida siis Ardo grupp valmis tegi?

Ardo: Ärisaladus, ei ütle.

Silvia: Need ägedad prillid, mida oli võimalik vastavalt enda isiksusele ise ümber kujundada.

Ardo: Jah, stiili- muutvad päikesepillid olid.

V.R.: Toimub lähiajal veel selliseid üritusi ja kas olete minejad?

Triin: Ma kuulsin, et lõppenud õppeaasta sügisel olevat olnud ja vist järgmisel aastal tuleb ka.

Ardo: Jah, sügisel pidi ka olema midagi sarnast, nii et kui võimalus on, siis kindlasti osalen.

Silvia: Igaljuhul. Kui pakutakse, siis olen kindel mineja.

Triin: Sama siin. Lausa üllatavalt hea oli.

Silvia: Oleks võinud kauem kesta.

Ardo: Oi, jah. Öö oleks võinud ka pikem olla

Triin: Ma arvasin, et kuna tegemist majandusega, siis on natuke igavam, kuid eksisin.

V.R.: 24 tunni laager – tegelesite terve aeg firmaga või toimus ka midagi muud huvitavat? Kas käisite näiteks ujumas, kuna laager asus ju Kloogarannas?

Triin: Karaoket laulis mõni (Ardo-V.R.). Mõned käisid ka rannas jalutamas.

Silvia: Jah, Ardo oli karaoke peamine laulja.

Ardo: Ärme seda modelli teemat maini, eks ole.

V.R.: Modelli teemat? Ehk täpsustaksite?

Silvia: Iga grupp pidi ühe meessoost esindaja saatma, loeti ette riideesemed, mis pidid mehel seljas olema. Ehk siis 3 minutiga pidime leidma saunalina, naiste pluusi, kinga, padja, salli, armukese ja kondoomipakikese.

V.R.: Täheandab, te ei saanudki öösel eriti magada?

Triin: Eriti mitte, mina sain umbes 3 tundi magada. Aga hommikul oli kahju, et kõik nii ruttu läbi sai.

Ardo: Laagrist lahkudes oli küll kurb tunne, sest seal oli 24h jooksul juhtunud nii palju head ja laheda. Aga mis seal ikka - tuleb lihtsalt uuesti sellisest üritusest osa võtta.

Kokkuvõtteks tahavad kõik kolm osalejat öelda – laager oli tohutult lahe, õppimine pole kunagi nii lõbus olnud. Samuti said osalejad uusi sõpru ning Triin, Ardo ja Silvia soovivad kõigil sellistest laagritest osa võtta.

Saue noored osalesid meeskonnatöö koolituse

16. juunil sõitsid noortevahetusprojektis “Noorte Krimmi Eestlaste Jälgedes” osalevad Saue noored Rahula külasse EELK (Eesti Evangeelne Luteri Kirik) puhkebaasi meeskonnatöö koolitusele, mida viis läbi Margus Alviste. (→)

Kristi Kruus

Lisaks teadmisele, mis on üldse üks õige meeskond ja kuidas seda toimima panna, saime teada, kuidas püstitada üht õiget eesmärki ja kuidas eimillegi teha midagi head. Üheks praktiliseks harjutuseks oli simulatsioonimäng “Toiduklubi”, kus tuli ilma territooriumilt lahkumata ja verbaalseid vahendeid kasutamata kaubelda naabrite käest välja erinevaid vajalikke vahendeid ning nendest hiljem söödav toit kokku keeta. Sealjuures tuli kolmel erineval meeskonnal toitu valmistada erinevates tingimustes – ühtedel oli köök koos pliidiga, teistel pannkookide küpsetamiseks väike väligrill ning kolmandatel kartulipudru keetmiseks ainult lõkkease. Potid, pannid ja toiduained tuli kaubelda esimese meeskonna käest.

Söönuks me igatahes saime ja päris palju uut õppisime ka üksteise kohta. Öhtul rääkisid Monika Liiv ja Kristi Kruus kõike olulist, mida nad Krimmis olid teada saanud ning hiljem saime lõkke ääres vabas õhkkonnas üksteise häid-halbu külgi vaagida, samuti niisama kõigest ja eimillegi rääkida. Hommikul koolitus jätkus gruppide, indiviidide ja kommunikatsiooni teemadel ning me saime aru, et enese väljendamine võib tegelikult üsna raske olla. Me võime ju arvata ja loota, et teised suudavad meie väljaütlemata mõtteid ridade vahelt välja lugeda. Aga reaalsus ütleb, et nii see paraku pole. Oma tundeid ja arvamisi tuleks ikka võimalikult selgelt ja lihtsas keeles väljendada.

Fotod: Lasse Uustalu

TÄHELEPANU ! SAUE MUUSIKAKOOLI VASTU VÕETUD ÕPILASED ÕPPEAASTAKS 2008/2009

Viul – Raili Sõrmus, Evelyn Silde, Lisa Kõllamõts
Klaver – Ilja-Viljard Vronski, Grete Maria Eljas, Gertrud Soone, Karin Ernesaks

Flööt – Grete Saar
Kitarr – Rebeca Mänd
Basskitarr – Sergei Vlasenko, Erik Artjomenko

ETTEVALMISTUSKLASSI VASTU VÕETUD ÕPILASED

Kert Turvas, Anett Pajur, Britte Christina Avalo, Heneliis Notton, Heidi-Hedvig Tedvig-Eisler, Janari Olev, Laura Tammiste

Saksa keel SAUE LASTEAIAS

Kuidas möödus 2007/2008 õppeaastal Saue Lasteaias projekt „SAKSA KEEL LASTEAIAS”?

Mari Eerme
Saue lasteaia saksa keele õpetaja

2007 oktoobris alustati 3 Harjumaa lasteaias- Lool, Viimsis ja Saue Goethe Instituudi / Saksa Kultuuri-instituudi projektiga „Saksa keel lasteaias”. Projekti eesmärgiks on huvi tekitamine saksa keele ja saksa keelsete maade vastu ning anda lastele meeldiv ja positiivne kogemus edaspidisteks võõrkeeleõpinguteks.

24 Saue lasteaia last tutvusid 8 kuu jooksul lauldes ning mängides saksa keele ja kultuuriga. Tunnid toimusid 2 korda nädalas ning kahes grupis. Õpetaja rääkis tunnis peamiselt saksa keeles, nii said lapsed harjuda võõra keelega, õppida sellest aru saama ning öeldule reageerima. Kevadel toimusid ka lahtised tunnid lastevanematele, kus neil oli võimalik laste tegemisi „pealt vaadata”.

Lisaks tundidele on keeleõppe juures oluline see, et

lastel oleks võimalik ka väljaspool õpperuumi keele ja kultuuriga kontakte saada.

Märtsi kuus käisid 10 Saue last koos Viimsi ja Loo lasteaia saksa keele ringi lastega Tallinnas Eesti Lasteraamatu Keskuses muinasjutuhommikul, kus muinasjutuvestja Piret Päär jutustas lastele saksa muinasjutte.

Juuni alguses osalesid Saue lapsed Tallinna Vanalinna Päevadel, mille motoks oli sel aastal „kultuuride kohtumispaik” ning kus laste mängumaal Tornide väljakul tutvustati erinevate riikide ja rahvuste kultuure ja tegemisi. Goethe Instituut / Saksa Kultuuriinstituut koos Tallinna Saksa Gümnaasiumi ja Liivalaia Gümnaasiumiga tutvustas suures telgis Saksamaad ja saksa keelt– lastel oli võimalus osaleda erinevates mängudes, kuulata muinasjuttu „Kuningas Krr” ning vaadata multifilme Saksamaa lasteraamatutegelastest jänest Felixist.

Lisaks sellele esinesid Saue Midrimaa ja Viimsi Piilupesa lasteaia lapsed suurel laval, näidates koos oma saksa keele õpetajatega kõigile huvilistele kuidas nad lasteaias saksa keelt õpivad. Nad laulsid ja tantsisid, räppisid numbreid 1 kuni 10–ni ning jutustasid üheskoos loo neljast väikesest kalast.

Sellega oli „saksa keele aasta” Saue lasteaias lõppenud. Saksa keele ring alustab oma tegemistega jälle sügisel. Vanemad lapsed jätkavad aga saksa keele õppimisega septembris juba Saue Gümnaasiumi 1. klassis.

Perekasvatuse Instituut koostöös Sotsiaalministeeriumiga alustab projekti Puuetega lastele Lapsehoidjate koolitamiseks

Teadaolevalt on paljud erivajadustega laste vanemad raskustes oma laste hoiu korraldamisega. Probleem on terav – vanematel on vaja tööl käia, lapse arengu huvides saaks koolitatud hoidja varases eas lapsega tegeldes palju head teha.

Kristin Sooaru
MTÜ Perekasvatuse Instituut
tegevjuht

Koolitust tööks erivajadustega lastega on potentsiaalsetele lapsehoidjatele seni vähe korraldatud.

Koostöös Sotsiaalministeeriumiga korraldab Perekasvatuse Instituut kolm lapsehoidjate koolitust. Eesmärgiks on koolitada 50 eesti ning 25 vene keelt kõnelevat lapsehoidjat, kes asuksid tööle puuetega lastega.

Koolituse kestus august – oktoober, kutseksam on novembri alguses. Koolitused toimuvad erinevates Eesti piirkondades. Toimumiskoha valiku määrab koolitatavate elukoht.

Koolitav maksab ise koolituse ning eksami eest 300 krooni. Projekt katab muud kulud, välja arvatud transpordikulu (sõit koolituspaika). Koolitusele saamise eelduseks on omavalitsuse toetus (kirjalik) ning kiri perelt, kes soovib koolitavat pärast tunnistuse saamist endale lapsehoidjaks.

Kui koolitusele soovib tulla inimene, kes tahab luua kas osatühtu või asuda tegutsema FIE-na, peab ta vastavasisuliselt avalduse kirjutama.

Vastame hea meelega teie küsimustele ning ootame tagasisidet

e-postiga: kristin@pki.ee või telefonil 56 477 622

Info vene keeles:

Berit Kaschan, e-post: pki@pki.ee

Telefon **E – R 10.00-13.00 – 58 080 911**

Linnavalitsus kinnitas projekteerimistingimused, nõustus ehituslubade väljastamisega, ühingutele raha eraldamisega, arutas sotsiaalküsimusi ja volikogu eelnõusid, kinnitas 2009. aasta eelarve koostamise üldtingimused

Linnavalitsuse 2008. aasta 11. istung toimus 4. juunil 2008.aastal ja päevakorras olid järgmised küsimused:

1. Saue linna Ladva tn 2 kinnistu detailplaneeringu lähteülesande kinnitamine
Eelnõu suunati teisele lugemisele.
2. Puidu tn 17 abihoone uusehituse projekteerimistingimuste kinnitamine
Eelnõu suunati teisele lugemisele.
3. Töö pst 29 üksikelamu laienduse projekteerimistingimuste kinnitamine
/korraldus nr 205/.
4. Saue Linnavolikogu otsuse eelnõu „Kütise tn 8 kinnistu detailplaneeringu lähteülesande uuendamine“
Eelnõu suunati kehtestamiseks volikogusse.
5. Saue Noortekeskuse projekteerimise lisatingimuste kinnitamine
/korraldus nr 206/.
6. Kesa 10 ehitusloa väljastamine / korraldus nr 207/
7. Kirjaliku nõusoleku väljastamine kesa 10
/korraldus nr 208/.
8. Ridva 4 ehitusloa väljastamine
/korraldus nr 209/.
9. Kadakamarja 9 ehitusloa väljastamine
/korraldus nr 210/.
10. Sooja 1 ehitusloa väljastamine
/korraldus nr 211/.
11. Nurmesalu 9 ehitusloa väljastamine
/korraldus nr 212/.
12. Meistri 19 ehitusloa väljastamine
/korraldus nr 213/.
13. Ladva 1a vee- ja kanalisatsiooni liitumisele kasutusloa andmine
/korraldus nr 214/.
14. Tule tn rekonstrueerimistöde kasutusloa andmine
/korraldus nr 215/.
15. Nõusolek andmine eestkostetavale kuuluvate aktsiate müügiks
/korraldus nr 216/.
16. Sünnitoetuste maksmine
/korraldus nr 217/.
17. Sotsiaaltoetuste maksmine
/korraldus nr 218/.
18. Saue Gümnaasiumi lõpetajate autasustamine
/korraldus nr 219/.
19. Üliõpilaste välisõppe stipendiumite määramine
/korraldus nr 220/.
20. Avalike ürituste korraldamise lubamine
/korraldus nr 221/.
21. Spordiühingutele raha eraldamine
/korraldus nr 222/.
22. Ühingutele raha eraldamine
/korraldus nr 223/.
23. Saue linna 2009.a eelarve koostamise normatiivid
/korraldus nr 224/.
24. Lisaeelarvesse täienduste tegemine
Ettepanekud saadeti volikogu eelarve- ja majanduskomisjonile.

25. Volikogu otsuse eelnõu „Nõusoleku andmine maa ostmiseks“
Eelnõu suunati kehtestamiseks volikogusse.
26. Reservfondist raha eraldamine
/korraldus nr 225/.
27. Info.

MAIE MATSISELTS
Saue Linnavalitsuse vastutav sekretär

Linnavalitsuse erakorraline istung

Linnavalitsus arutas 2008.a I lisaeelarve parandus-ettepanekuid.

Linnavalitsuse 2008. aasta 12. istung (erakorraline) toimus 11. juunil 2008.aastal ja päevakorras oli:

PÄEVAKORD:

1. Saue Linnavolikogu määruse eelnõu „Saue linna 2008.aasta eelarve muutmise ja I lisaeelarve“ OTSUSTATI korraldada nimeline hääletamine. Ühehäälselt otsustati suunata eelnõu volikogusse teisele lugemisele (poolt O. Valtson, R. Amos, V. Toomik; puudusid M. Uuesoo ja J. Tümanok).

Linnavalitsuse määrused ja korraldused on avalikustatud linnakantseleis.

MAIE MATSISELTS
Saue Linnavalitsuse vastutav sekretär

 Õnnitleme! 	
TÖNIS-JAAK GEORGIN	90
ADDA PARIK	89
ELISABETH LÖPP	88
ELLI AERO	86
SALME VIISITAMM	86
LAINA VEIBER	85
PAULINE PIKHOF	84
SENTA KALM	84
ERNA LÄTT	81
VILMA TAMBUR	81
HARRI RANDLA	80
HILJA ALLVEE	75
VAIKE KIPPASTO	75
ELVI TANK	75
KARL ÜTT	75
JÜRI KÄSK	70
LJUBOV LIUDVINSKAJA	70
JAAN MOKS	70
HELGA PIIRSOO	70

Spordilaager Sürgaveres 2008

Saue Huvikeskus korraldas 2-6 juunil Saue linna lastele spordilaagri Sürgaveres. Juhendajate Sirje Luberg, Hellen Floren, Ants Soosõrv, Kristo Krinpus, Terje Toomingas abiga tegelesid 32 laagrilast erinevate spordialadega ja käeliste tegevustega. Sürgaveres oli spordihoone, mis oli meie käsutuses nädal aega, head tingimused pallimängudeks, lauatenniseks ja piljardiks. Hommikud algasid rivituse ning hommikvõimlemisega. Ilus ilm soosis sportlikke õuetegevusi – orienteerumine, pallimängud, teatevõistlused, murdmaajooks. Käelisi tegevusi viis läbi Reeda Sadam, kelle juhendamisel valmisid lastel ja noortel huvitavad ja isikupärased maskid ning plakatid. Käisime matkal Soomaa Looduskaitsealal ja tutvusime Viljandi linna vaatamisväärtustega. Öhtud olid sisustatud – toimus tutvumisõhtu kohaliku kooli laagrilastega Vanaõuel. Pidasime Olümpiamänge, kus oli nii käelisi tegevusi, olümpia alade esitlemist praktiliselt, kui ka viktoriini. Laste suureks rõõmuks toimus ka „õöhäire“, mis tekitas elevust.

Lapsed said laagritegevustega hakkama ning olid tublid.

Kohtumiseni järgmise aasta laagris!

Kena ja sportlikku suve soovides
Saue Huvikeskuse spordimetoodik
Terje Toomingas

Sauelastele pakutakse uudse spordiala – maahoki – harrastamist kodulinna!

Maailma kolme suurima tegelejate arvuga spordialade hulka kuulub jalg- ja võrkpalli järel maahoki, mille täitub Pekingi Olümpiamängudel 100 aastat olümpiamängude kava kuulumisest.

Selle välisilmas populaarse, kuid Eestis vähemtuntud alale on siinmailgi proovitud paar korda eluvaimu sisse puhuda. Esimest korda üritati eelmise sajandi viiekümnendate teisel poolel ning uuesti aastal 2004 kui kohtuti Helsingis Soome B-koondisega. Eestis on moodustatud ala eestvedamiseks Eesti Maahokiliit, mis on alates 2006. aasta sügisest nii Euroopa kui ülemaailmse föderatsiooni liige. Selle aasta kevadel sai koostöös Saue Gümnaasiumiga katsetatud ka kooli kehalise kasvatus tundides mõned korrad maahoki harjutamist ning mängimist.

Ants Jürman
Eesti Maahokiliit

Kuna Saue on Tallinna lähimbruskonnas üks väheseid kohti, kus on olemas tehismuruga väljak (peale Austraalia mängitakse alates läinud sajandi 80-ndate lõpust maahokit praktiliselt ainult tehismurudel), siis on EMHL-i plaanis proovida seda ala viia kooliõpilastele lisaks ka laiemasse tegelejate ringi. Eestis on praeguseks hetkeks praktiliselt üks tegutsev maahokiklubi ELJMK (Kurtna), kes on alates 2004.aastast kohtunud sõprusmängudes Soome ja Leedu klubidega. Need on riigid, kuhu on meil kõige soodasam sõita, sest Stockholmi reisid on kulukamad ning Venemaa lähim maahokilinn St. Peterburg eeldab viisade hankimist. Maahokit võib tinglikult jagada kaheks mänguks – sisehoki (inglise keeles - *indoor*, mängitakse käsipalli väljakul) ning välihoki (inglise keeles - *outdoor*, platsi suurus 91X 55 m on natuke väiksem jalgpalliväljakust). Meil on välja kujunenud võistkonna tuumik – tosin mängijat, kes on selle alaga tegelenud 2004.aastast alates. Kuid ala arenguks

on sellest vähe, pealegi oleme Leedu Maahokiföderatsiooniga sõlminud lepingu, mille põhjal panime aluse maahoki Balti liigale, kus osaleb 3 Leedu meeskonda ning Eesti esindus ja sügisel soovime kindlasti sõita Vilniusesse järjekordsele Balti liiga turniirile.

Eesti Maahokiliidu huvi on käivitada välihoki alane tegevus Saue Gümnaasiumi spordiväljakul juuni teisest poolest, selleks oleme huvitatud, et soovijad võtaksid meiega ühendust elektronposti aadressil

ants.jyrman@neti.ee

või telefonil 55 24 238 Ants Jürman

Lisaks saab maahoki kohta infot

FIHockey@org või

eurohockey@org

ants.jyrman@ee

alt Eesti Maahokiliit

**KUTSUME KÕIKI HUVILISI ENDAST
MÄRKU ANDMA !**

Saue Päevakeskuses ...

...on endiselt olnud põnev aeg. Suurel hulgal sauekatel oli võimalus ekskurseerida Harjumaal: külastada Vihterpalu ja Vasalemma mõisaid, Padise kloostrit ning Kurkse sadamat. Tuul pideva saatjana kaasas, õnnestus meil näha ka tuulispaska põllul keerutamas ning vetevoogudes luigeperet koos kuue pojaga. Pikk ja tervistav päev oli!

12. ja 13. juunil võõrustas Päevakeskus Vangaži sõpruslinna eakaid. Seekord toimus kohtumine Sauelt üpriski kaugel. Tulime vastu sõprade palvele ja viisime nad Saaremaale ja Muhumaale. Julgen väita, et kõik jäid vägagi rahule – pole ju naabritel saari, kus isemoodi loodus ja ummamoodu elanikud. Isegi praamisõit tundus nii mõnelegi eksootilisena! Saame nüüd

põnevusega oodata, millega üllatatakse meid augustis vastukülastuskäigul.

Ja kohe-kohe saame muljeid avaldada Ida-Virumaalt!

Natuke kaugemal ees, 30. juulil, on meid ootamas salapärase Kirna mõisa külastamine! Mõned vabad kohad veel bussis on, nii et tulge kaasa, kes pole veel muid plaane teinud. Võib-olla saate ravipargist tervistavat energiat juurde – ehk suuremat abigi! Põnev on kindlasti!

Ilusat ja kaunist suve kõigile!

Pidage meeles, et Päevakeskuse uksed on avatud ka juulis – augustis.

ASTUGE IKKA LÄBI!

Ulvi Seermaa

Päevakeskusest on veel võimalik tellida pileteid!

**MINU VEETLEV LEEDI
18. NOVEMBRIL 19.00
RAHVUSOOPER ESTONIA
Pilet 270 või 300 krooni**

TÄHELEPANU

NORRASSE REISIJAD!

**Meie reisieelne kogumine toimub
PÄEVAKESKUSES**

4. augustil kell 11.00

Täpsustame väljasõidu aega, kontrollime makseid jms reisisse puutuv infovahetus. Kellel ei ole võimalik kohale tulla, siis andke endast telefonitsi teada (et info jõuaks Teieni) !!!!!!!!!!!!!!!

MÜÜA
Belgia
Iambakoera
tervueren
isane
kutsikas.

Sünd.
21.02.2008
Kutsikal-kiip,
arsti kontroll,
EKL-arvel,
euro pass ja
vaksiinid
tehtud.

Rohkem infot:
56 484 333; 6 835 606
www.wolfox.info

MÜÜA MAJA KORTERI HINNAGA!

Saue vald, Vanamõisa küla. 2007.a.
Hind 2 399 000 kr. Üldpind 112 m², krundi
suurus 1 735 m². Avar elutuba ja esik,
kabinet 5m². Kaks magamistuba. Maja-
pidamisruum, saun (vajab lõpetamist),
panipaik ja garaaž. Elutoas disainkardinad.
Magamistubades maalitud seinad. Valmis
köök koos tehnikaga. Kamina paigaldamise
valmidus. Vesipõrandakütte valmidus.

**Kaks tublit töömeest üürivad
ajutiselt toa Saue.**

KIIRE!
Kontakt, 52 89 075

Laagri Ehitusmarket
võtab tööle

LAOTÖÖTAJA

Info tel. 6747 450
CV palun saata aadressil
Paldiski mnt. 33a
Keila 76606
devest@ehitusmarket.ee

SUUR KÄSITÖÖLAAT KOOS SUVELÕPUPEOGA

Laat toimub Saue vallas Vanamõisa külas
23.08.2008 kell 12.00-19.00

Info ja laadale kauplejaks registreerimine: suvelaat@gmail.com,
tel: 5214092, 6780921. Kõigile, kes on registreerinud
enne 18. augusti 2008 kohamaksu ei ole!

Esinevad:

Ans Justament, Harjumaa Noorte Publikilliorkester, Harju Mehed,
Feedback, K.O.L. Meeleolukaid vahetalu pakuvad erinevad koorid,
rahvatantsijad, etendused, showgrupid jpt.

Päeva juhib:

VLADISLAV KORŽETS

Eraldi programm lastele ja noortele. Kohal on Päästeamet ja
Maanteeamet koos demonstratsiooniesinemistega!

JAA SEE KÕIK ON TASUTA!!!!

Võta pere ja tuttavad kaasa, tule müü
käsitöö- /toodeslikku kaupa ja nauti ilusat
suvelõupäeva koos meie kultuuriprogrammiga.

**MÜÜA SÕELUTUD MULDA,
TÄITEPINNAST, LIIVA,
KILLUSTIKKU**
Transpordivõimalus

Tel: 50 96 546
TM Holt OÜ

JURIIDILINE ABI

Tel 56 687 732
e-mail jurist123@hotmail.com

**GARDEROOBID JA
LIUGUKSED**

Hinnad soodsad, garantii

Telefon 50 29 075

Orbis Groupi kuuluv Orbis Eesti OÜ on telekommunikatsiooniseadmete ja nende komponentide, tööstus-elektronika, mõõte- ning kalibreerimissüsteemide tootmise ja müügi tegelev rahvusvaheline ettevõte. Ettevõtte kvaliteedisüsteem on sertifitseeritud Det Norske Veritase poolt ja vastab ISO 9001:2000 nõuetele, samuti on ettevõttes juurutatud keskkonnajuhtimise süsteem ISO 14001. Orbis Eesti OÜ klientideks ja partneriteks on juhtivad telekommunikatsiooni ja elektroonikatööstuse ettevõtted Euroopas, Aasias ja Ameerikas.

**ORBIS
EESTI OÜ**

Orbis Eesti OÜ otsib Saue asuvasse tootmisüksusesse töötajaid:

FIIBEROPTILISTE ÜHENDUSKAABLITE OPERAATOR

Töö sisuks on fiiberoptiliste ühenduskaablite ja moodulite koostamine vastavalt tellija spetsifikatsioonile. Tükitöö, väljaõpe kohapeal.

Info: Asko Kaldas
tel. 651 54 40

e-post: asko.kaldas@orbis.eu,
või tulla aadressil Kasesalu 24, Saue, 76 505

AASTAST 1993
SurvePesu

- Kanalisatsioonitrasside survepesu
- Fekaaliimu
- Prügivedu (suured konteinerid)
- Lammutus- ja koristustööd
- Katuste ja fassaadide survepesu
- Liivapritsitööd

Laki 12, Tallinn 10621
Tel: 6563247, GSM 5242424
www.survepesu.ee

GARAAŽIUKSED AIAVÄRAVAD AUTOMAATIKA

Tule tn.17 Saue, info@hansadoor.ee,
müügitel. 5 255 224, 5 254 292, üldtel. 6 596 912
Nõmme, Keila, Saku, Saue tellijatele
soodustus - 10%

 HANSADOOR.EE

Scutum OÜ võtab tööle

ÜLDEHITUSTÖÖLISI

Nõutav töökogemus ehitusvaldkonnas

CV saata aadressile
info@scutum.ee.
www.scutum.ee

SCUTUM

SAUE PLEKIKODA

Kõik plekkdetailid teie majale

**RÄASTAPIKKUSED, VIHMAVEERENNID
VALTSKATUSED JA KIVIKATUSED**

OÜ Weltende Tel: 55 43 331
e-post: roofman@hot.ee

ELEKTRITÖÖD PROJEKTEERIMINE

Tel- 6 116 056, 56 697 110
<http://www.fenceproject.ee>

SAUE SÕNA

Väljaandja: Saue Linnavalitsus
Tule 7, Saue 76505, telefon: 679 0175
faks: 679 0193, veeb: www.saue.ee
e-post: leht@saue.ee

Toimetaja: Peeter Eelsaare
Kujundus: Marko Hellamaa
e-post: marko@h2mprojekt.ee
Trükk: Rebellis, tiraaž: 2500